

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 20 avgusta 2020. god.
Br. ref.:RK 1607/20

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI19/20

Podnosilac zahteva

Lutfi Shantir

**Ocena ustavnosti Rešenja Osnovnog suda u Prizrenu CP. br. 2739/2014,
od 27. januara 2020. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Arta Rama-Hajrizi, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika
Bekim Sejdiu, sudija
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija
Gresa Caka-Nimani, sudija
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sudija i
Nexhmi Rexhepi, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podnet od strane Lutfi Shantir iz Prizrena (u daljem tekstu: podnosilac zahteva).

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava ustavnost Rešenja Osnovnog suda u Prizrenu CP. br. 2739/2014, od 27. januara 2020. godine.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar je ocena ustavnosti osporenog Rešenja, kojim je, prema navodima podnosioca zahteva došlo do povrede njegovih prava koja su zagarantovana članom 31 [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] i članom 24 [Jednakost pred Zakonom] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), u vezi sa članom 6 [Pravo na pravično suđenje] i 14 (Zabrana diskriminacije) Evropske Konvencije o Ljudskim pravima (u daljem tekstu: EKLJP).

Pravni osnov

4. Zahtev je zasnovan na stavovima 1 i 7 člana 113 [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, na članu 22. [Procesuiranje podnesaka], članu 47. [Individualni zahtevi] Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo br. 03/L-121 (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 32 [Podnošenje podnesaka i odgovora] Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik o Radu).

Postupak pred Ustavnim Sudom

5. Dana 27. januara 2020. godine, podnosilac zahteva je podneo zahtev pred Ustavnim Sudom Republike Kosova (u daljem tekstu: Sud).
6. Dana 30. januara 2020. godine, Predsednica suda je imenovala sudiju Radomira Labana za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje, u sastavu sudija: Bekim Sejdiu (predsedavajući), Remzie Istrefi-Peci i Nexhmi Rexhepi.
7. Dana 13. februara 2020. godine, podnosilac zahteva je podneo dodatnu dokumentaciju koja je sadržala i žalbu koja je podneta pred Apelacionim Sudom Kosova a protiv Rešenja Osnovnog Suda u Prizrenu CP. br. 2739/2014, od 27. januara 2020. godine kao i jednu kopiju navedenog rešenja.
8. Dana 21. februara 2020. godine, podnosilac zahteva je podneo dodatnu dokumentaciju sa naslovom "podnesak - urgencija".
9. Dana 26. februara 2020. godine, Sud je obavestio podnosioca zahteva o registraciji zahteva i jednu kopiju zahteva poslao je i Osnovnom sudu u Prizrenu.
10. Dana 22. novembra 2020. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i jednoglasno preporučilo Sudu neprihvatljivost zahteva.

Pregled činjenica

11. Iz spisa predmeta koji se nalaze u zahtevu, proizilazi da je dana 4. novembra 2002. godine, podnosilac zahteva, kao vlasnik turističke agencije "Express-tur" iz Prizrena, u svojstvu prodavca, sklopio ugovor o kupoprodaji tri autobusa, po

ceni od 55.000 evra, sa UTP "Kosovatrans" iz Prizrena. Spor između podnosioca zahteva i UTP "Kosovatrans" je nastao zbog sumnje da je dokumentacija za jedan od autobusa bila falsifikovana. Samim tim, podnosilac zahteva je tužio UTP "Kosovatrans" pred Osnovnim Sudom u Prizrenu.

12. Dana 23. maja 2004. godine, Opštinski Sud u Prizrenu je Presudom C. br. 328/08 odlučio da: (i) delimično usvoji tužbeni zahtev podnosioca zahteva i obavezao je tuženu stranu UTP "Kosovatrans" iz Prizrena, da na ime duga, podnosiocu zahteva isplati sumu od 27.000 evra sa zateznom kamatom koja počinje da teče od dana podnošenja tužbe, odnosno od 21.05.2003. god. pa sve do konačne isplate, sve to u roku od 15 dana od dana pravosnažnosti presude, a pod pretnjom prinudnog izvršenja; (ii) deo tužbenog zahteva od presuđenih od 27.000 evra pa do zatraženih u sumi od 28.000 evra, se odbija kao neosnovan; i, (iii) obavezuje se tužena strana UTP "Kosovatrans" iz Prizrena, da na ime sudskih troškova podnosiocu zahteva isplati sumu od 500 evra, u roku od 15 dana od dana pravosnažnosti presude, a pod pretnjom prinudnog izvršenja.
13. Opštinski Sud je objasnio da protivljenje tužene strane UTP "Kosovatrans" da preostali sud od 27.000 evra nije platio podnosiocu zahteva zato što je jedan autobus iz ugovora o kupoprodaji bio zaustavljen od strane carinske službe u Podgorici, jer je postojala sumnja da je broj šasijske bio falsifikovan, je neosnovano, jer na osnovu odluke carinske službe u Podgorici br. 381/03-1-I, od 10. decembra 2003. godine, utvrđeno da je prekinut prekršajni postupak protiv RB, iz Prizrena, odnosno vozača UTP "Kosovatrans", i njemu je vraćen autobus marke "Mercedes" sa registracijom 320-KS-013.
14. Jednog neodređenog dana, podnosilac zahteva je, u svojstvu kreditora, predložio dozvolu izvršenja Rešenja Opštinskog suda u Prizrenu C. br. 328/08, od 23. maja 2004. godine.
15. Dana 22. septembra 2006. godine, Opštinski sud u Prizrenu je rešenjem E. br. 63/06, na osnovu pravosnažne presude Opštinskog suda u Prizrenu C. br. 328/08 od 23. maja 2004. godine, dozvolio izvršenje po predlogu kreditora (podnosioca zahteva) a protiv dužnika UTP "Kosovatrans" za isplatu zahteva u novcu u sumi od 27.000 evra, na ime troškova parničnog postupka sumu od 500.00 evra, na ime kamate sumu od 11.445.40 evra, na ime pripreme predloga o izvršenju sumu od 101,04 evra, na ime troškova finansijskog veštaka 100,00 evra i na ime troškova izvršnog postupka sumu od 442,50 evra, ukupno sumu od 39.588, 94 evra.
16. Jednog neodređenog dana, tužena strana UTP "Kosovatrans" je osporila dozvolu izvršenja Rešenja Opštinskog suda u Prizrenu C. br. 328/08, od 23. maja 2004. godine, sa navodima da "pitanje nije još uvek rasvetljeno u potpunosti".
17. Dana 3. septembra 2007. godine, Okružni sud u Prizrenu je rešenjem Ac. br. 277/2007, odbio žalbu tužene strane UTP "Kosovatrans" kao neosnovanu i potvrdio je Rešenje Opštinskog suda u Prizrenu E. br. 63/06 od 6. marta 2007. godine. Okružni sud u Prizrenu je objasnio da navod dužnika UTP "Kosovatrans" da pitanje još uvek nije rasvetljeno u potpunosti ne može da bude predmet razmatranja pred drugim stepenom zato što je izvršenje dozvoljeno na osnovu

izvršnog naslova, odnosno na osnovu pravosnažne presude Opštinskog suda u Prizrenu C. br. 328/08 od 23. maja 2004. godine.

18. Dana 3. februara 2010. godine, Opštinski sud u Prizrenu je Nalogom E. br. 63/06, naložio Pro Credit Banki - filijala u Prizrenu da ukupnu sumu od 43.563, 40 evra sa računa dužnika UTP "Kosovatrans" prenese na račun kreditora (podnosioca zahteva).
19. Sud primećuje da se iz dokumenata koji su uključeni u zahtev, ne može shvatiti kako su se sprovodili svi različiti izvršni postupci predloga za dozvolu izvršenja od strane podnosioca zahteva sa jedne strane, i osporavanja dozvole izvršenja od tužene UTP "Kosovatrans", sa druge strane. Samim tim, pregled činjenica je predstavljen samo na osnovu dokumenata koji su uvršteni u ovaj zahtev.
20. Dana 27. januara 2020. godine, Osnovni sud u Prizrenu je rešenjem CP. br. 2739/2014, odredio da:

"I. NALAŽE SE, kreditoru izvršenja, Lutfi Shantir iz Prizrena, da u roku od 7 (sedam) dana nakon dana prijema ovog rešenja, uplati kao depozit pred ovim sudom, kao izvršnim organom, monetarna sredstva u sumi od 150.00 € (jedna stotina i pedeset) i to na račun sudskih prihoda – Sudski Savet Kosova preko kojeg se finansira sud kao izvršni organ i to na br. 1000 4300 7000 0518 CBK a na ime pokrivanja troškova za finansijsko ekonomsko veštačenje za izračunavanje zatezne kamate koja počinje da teče od dana podnošenja tužbe, odnosno od 21.5.2003. god pa sve do konačne isplate za novčanu obavezu za preostalu sumu od oko 17.038.52 € koja proizilazi iz dokumenta o izvršenju – presude Opštinskog suda u Prizrenu, C. br. 328/03 od 23.6.2004. god.

II. U slučaju da kreditor ne uplati troškove u sumi koja je navedena i u roku koji je naveden u tački I izreke ovog rešenja, sud, kao izvršni organ, će obustaviti izvršenje i neće biti izvršena konkretna radnja izvršenja koja je opisana u tački I izreke ovog rešenja".

21. Osnovni sud u Prizrenu je gore navedenim rešenjem objasnio da kreditor (podnosilac zahteva) na osnovu člana 13.1 zakona br. 04/L-139 o Izvršnom Postupku (u daljem tekstu: ZIP) u vezi sa troškovima veštačenja za izračunavanje zatezne kamate i određivanje i izvršenje treba da uplati sumu od 150,00 evra (jedna stotina i pedeset).
22. Osnovni sud je objasnio da: " [...] u ovom konkretnom slučaju, a na osnovu stanja u spisima predmeta, potrebno je da se odredi odgovarajuće finansijsko veštačenje da bi se jasno odredila zatezna kamata za odgovarajuću novčanu obavezu i zbog tog razloga i ovaj sud je u svom rešenju, CP. br. 2739/2014 od 9.10.2019. godine, naložio kreditoru, da izvrši uplatu monetarnih sredstava u sumi od 150,00 € a u pravnom pitanju izvršenja, CP. br. 2739/2014 a opširnije je odlučeno kao u izreci ovog rešenja, ali kreditor, nije izvršio uplatu istih".
23. Osnovni sud je dalje dodao da na osnovu člana 13.2 ZIP-a, postupak izvršenja se može obustaviti ukoliko kreditor (podnosilac zahteva) ne uplati sredstva koja su zatražena za pokrivanje troškova izvršnog postupka.

24. Osnovni sud u Prizrenu je rešenjem CP. br. 2739/2014, naveo da nezadovoljna strana ima mogućnost podnošenja žalbe *“protiv ovog rešenja je dozvoljena žalba u roku od 7 (sedam) dana nakon dana prijema iste, Apelacionom sudu u Prištini, a preko ovog suda.”*
25. Dana 10. februara 2020. godine, podnosilac zahteva je uložio žalbu pred Apelacionim Sudom gde je tražio da se njegova žalba usvoji u celosti a da se rešenje Osnovnog suda u Prizrenu CP. br. 2739/2014, od 27. januara 2020. godine poništi.

Navodi podnosioca zahteva

26. Podnosilac zahteva se ne poziva posebno ni na koju ustavnu odredbu, ali iz njegovog zahteva proizilazi da se on žali: (i) na neizvršenje predmeta izvršenja u njegovu korist, a što je povezano sa pravom na pravično i nepristrasno suđenje koje je zagarantovano članom 31 [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava u vezi sa članom 6 [Pravo na pravično suđenje] EKLJP-a; i (ii) da je diskriminisan zato što je on član manjinske zajednice na Kosovu a što je povezano sa članom 24 [Jednakost pred Zakonom] i članom 14 (Zabrana diskriminacije) EKLJP-a.
27. Podnosilac zahteva tvrdi: *“Ja sam podneo činjenice sada u žalbi da sam dobio predmet i tražim da se isti izvrši od strane ovog suda kao najvišeg organa zato što je predmet pravosnažan. Ovde ima dokaza da je predmet dobijen pred sudom ranije protiv “Kosovatrans” kao dužnika sa brojem predmeta C. br. 328/03”.*
28. Podnosilac zahteva tvrdi: *“Prvostepeni sud je prihvatio tužbu, protiv nje je dužnik uložio žalbu, i ova žalba je odbijena, nakon toga sam dobio pravosnažnu odluku, međutim, sudovi još uvek nisu izvršili predmet koji sam dobio u Okružnom sudu u Prizrenu, pod br. Ac. br. 277/2007, Sudovi su pristrasni da bi prihvatili novo veštačenje, dok je veštačenje do 2013. godine pravosnažno”.*
29. Podnosilac zahteva takođe tvrdi da je on kao *“član manjinske zajednice na Kosovu bio diskriminisan”.*
30. Podnosilac zahteva traži od Suda: *“tražim da ovaj Sud izvrši predmet pravično kako je to i odlučeno u ovim odlukama iz suda u Prizrenu. Zato ,to sudovi povređuju moja prava”.*

Relevantne zakonske odredbe

ZAKON BR. 04/L-139 O IZVRŠNOM POSTUPKU

Član 13 Troškovi izvršenja

1. Troškove postupka u vezi sa određivanjem i sprovođenjem izvršenja unapred plaća poverilac.

2. Troškove iz stava 1. ovog člana, predlagač izvršenja je dužan pretplatiti u okviru roka određenog od izvršnog organa. Izvršni organ će obustaviti izvršenje ako ne budu pretplaćeni troškovi u okviru tog roka. Ako se u datom roku od izvršnog organa ne vrši pretplata troškova za obavljanje konkretne radnje, onda se neće obaviti samo takva radnja.

Ocena prihvatljivosti zahteva

31. Sud prvo ispituje da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti, koji su utvrđeni Ustavom i dalje propisani Zakonom i predviđeni Poslovnikom o Radu.

32. Sud se poziva na stavove 1 i 7 člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, koji propisuju:

*“1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.
[...]*

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom”.

33. Sud takođe ocenjuje da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti koji su dalje precizirani Zakonom. S tim u vezi, Sud se prvo poziva na član 47 [Individualni zahtevi], koji propisuju:

Član 47 [Individualni zahtevi]

“Svaka osoba ima pravo da od Ustavnog suda zatraži pravnu zaštitu ukoliko smatra da njena Ustavom zagarantovana prava i slobode krši neki javni organ.

“Osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva”.

34. Sud se takođe poziva i na pravilo 39 (1) (b) Poslovnika o Radu, koje određuje da:

“(1) Sud može smatrati zahtev prihvatljivim:

[...]

(b) ako su iscrpljena sva delotvorna pravna sredstva, koja su na raspolaganju po zakonu, protiv pobijene presude ili odluke.”

35. Sud podseća da pravilo o iscrpljenju pravnih sredstva iz člana 113.7 Ustava člana 47 zakona i pravilo 39 (1) (b) Poslovnika obavezuje one koji žele da svoj predmet prestave pred Ustanim sudom moraju prvo iskoriste delotvorna pravna sredstva koja su na raspolaganju po zakonu, protiv pobijene presude ili odluke.

36. Na taj su način se redovni sudovi daje mogućnost da isprave svoje greške kroz redovan sudski postupak pre nego što predmet dođe pred Ustavnim sudom. Ovo se pravilo temelji na pretpostavci koja je izražena u članu 32 Ustava i članu 13. EKLJP a da su u domaćem zakonodavstvu pred redovnim sudovima na raspolaganju delotvorna pravna sredstva u odnosu na navodnu povredu, bez obzira na to jesu li odredbe EKLJP preuzete u nacionalno pravo ili nisu (vidi, inter alia Aksoy v. Turske paragraf 51 presudu ESLJP od 18. decembra 1996)..
37. Načelo je da mehanizam zaštite uspostavljen Ustvanim sudom bude supsidijaran u odnosu na redovni sistem sudstva kojima se štite ljudska prava (vidi, inter alia, Handyside protiv Velike Britanije paragraf 48 presude ESLJP od 7. decembra 1976)
38. Na osnovu člana 113.7 Ustava, podnosilac zahteva bi trebao imati redovni put do pravnih sredstava koja su dostupna i dovoljna da osiguraju mogućnost da isprave navodne povrede. Postojanje pravnih sredstava u pitanju mora biti dovoljno sigurno ne samo u teoriji, nego i u praksi, a ako to nije tako, tada će tim pravnim sredstvima nedostajati potrebna dostupnost i delotvornost (vidi, inter alia, Vernillo protiv Francuske paragraf 27 presuda ESLJP od 20. februara 1991, i Dalia protiv Francuske, paragraf 38 presuda ESLJP od 19. Februara 1998).
39. Na Sudu je da ispita dali su pravna sredstva bila iscrpljena, i dali je pravno sredstvo bilo delotvorno, na raspolaganju u teoriji i praksi u relevantno vrijeme, to jest, da je bilo dostupno, da je moglo ispraviti povrede u odnosu na prigovore podnosioca zahteva i da je omogućavalo razumne izgleda za uspjeh (vidi, inter alia, Civet protiv. Francuske paragrafe 42.-44. presude ESLJP od 28 septembra 1999).
40. Međutim, kada je pravno sredstvo predviđeno zakonom, na podnosiocu zahtjeva je da dokaže da je pravno sredstvo na koje predviđeno zakonom bilo doista iscrpljeno ili je iz nekog razloga bilo nedostupno i ne delotvorno u osobitim okolnostima predmeta ili su postojale posebne okolnosti zbog kojih su on ili ona bili oslobođeni uslova iscrpljenja pravnih sredstava.
41. U konkretnom slučaju Sud primećuje da je protiv osporenog rešenja Osnovnog suda u Prizrenu CP. br. 2739/2014, od 27. januara 2020 postoji mogućnost ulaganja žalbe kao redovanog pravnog leka protiv osporenog rešenja, kao je Osnovni sud i naveo u pravnoj pouci *"protiv ovog rešenja je dozvoljena žalba u roku od 7 (sedam) dana nakon dana prijema iste, Apelacionom sudu u Prištini, a preko ovog suda."*
42. Dalje Sud zaključuje da je podnosilac zahteva dana 10. februara 2020. godine, uložio žalbu pred Apelacionim Sudom gde je tražio da se njegova žalba usvoji u celosti a da se rešenje Osnovnog suda u Prizrenu CP. br. 2739/2014, od 27. januara 2020. godine poništi.
43. Stoga, sud zaključuje da su postupci pred redovnim sudovima u vezi predmeta spora između podnosioca zahteva i suprotne strane još uvek u toku i da se nalaze pred Apelacionim sudom na osnovu žalbe koju je podneo podnosilac zahteva i da podnosilac ne obrazlaže da je žalba pred Apelacionim sudom iz nekog razloga bila nedostupna i ne delotvorna u osobitim okolnostima predmeta ili da su

postojale posebne okolnosti zbog kojih su on ili ona bili oslobođeni uslova iscrpljenja pravnih sredstava.

44. Na osnovu gore navedenog, Sud zaključuje da se zahtev podnosioca zahteva treba proglasiti neprihvatljivim, zato što podnosilac zahteva nije iscrpeo redovna pravna sredstva u skladu sa članom 113.7 Ustava, članovima 20 i 47 Zakona i u skladu sa pravilom 39 (1) (b) Poslovnika o Radu.

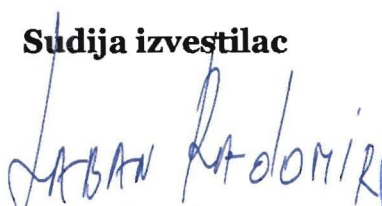
IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 113.7 Ustava, članovima 20 i 47 Zakona i u skladu sa pravilom 39 (1) (b) i 59 (2) Poslovnika o radu, dana 22. jula 2020. godine, jednoglasno:

ODLUČUJE

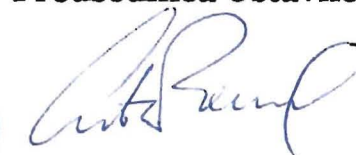
- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovu odluku stranama;
- III. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu, u skladu sa članom 20.4 Zakona;
- IV. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Radomir Laban

Predsednica Ustavnog suda

Arta Rama-Hajrizi